

«آیین نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها»

موضوع تصویب نامه شماره ۱۰۰۹۹۸/ت/۴۸۳۶۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۰۲ هیأت محترم وزیران و اصلاحات بعدی آن

(مختوم به تصویب نامه شماره ۹۶۸۹۴/ت/۵۹۲۴۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹)

(به همراه آخرین مصوبات هیأت وزیران تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹)

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این آیین نامه، در معانی مشروح مربوط به شرح زیر به کار می‌روند:

الف - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب - صندوق: صندوق ضمانت سپرده‌ها.

ج - مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی، مؤسسه پس انداز و تسهیلات مسکن و شعبه بانک خارجی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد. شرکت تعاونی اعتبار و صندوق قرض الحسنه، مؤسسه اعتباری محسوب نمی‌شوند.

د - سپرده‌گذار: شخصی که مبادرت به تودیع سپرده نزد مؤسسه اعتباری می‌نماید.

ه - شعبه بانک خارجی: واحد عملیاتی از یک بانک خارجی که با مجوز و تحت نظارت بانک مرکزی در ایران فعالیت می‌نماید.

و - مؤسسه اعتباری تازه تأسیس: مؤسسه اعتباری که پس از ابلاغ این آیین نامه مجوز تأسیس خود را از بانک مرکزی دریافت می‌دارد.

ز - سقف تضمین: حداکثر میزان ریالی سپرده‌های هر شخص اعم از ریالی و ارزی در هر مؤسسه اعتباری که بر

اساس احکام قانونی و مقررات مربوط و مفاد بند (الف) ماده (۵) اساسنامه صندوق ضمانت سپرده‌ها و تبصره بند

یاد شده موضوع تصویب نامه شماره ۱۰۲۵۹۵/ت/۴۷۶۳۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۲۲ و اصلاح بعدی، تحت تضمین

صندوق ضمانت سپرده‌ها می‌باشد.

ح - حق عضویت: وجوهی که مؤسسه اعتباری موظف است بابت تضمین بازپرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران تا سقف تضمین توسط صندوق، مطابق مفاد این آیین‌نامه به صندوق مزبور پرداخت نماید. انواع حق عضویت شامل

۱- حق عضویت اولیه ۲- حق عضویت سالانه و ۳- حق عضویت خاص به شرح مندرج در مفاد این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده ۲- پرداخت حق عضویت برای تمامی مؤسسات اعتباری و شعب بانک‌های خارجی در صندوق الزامی است: تبصره ۱- شعبه بانک خارجی که سپرده‌های آن تحت پوشش نهاد ضمانت سپرده‌ها در کشور مبدأ، معادل حداقل میزان ضمانت صندوق باشد، می‌تواند از عضویت در صندوق مستثنی شود.

تبصره ۲- چنانچه حدود ضمانت سپرده‌های شعبه بانک خارجی توسط نهاد ضمانت سپرده‌ها در کشور مبدأ، کمتر از حدود ضمانت صندوق باشد، یا سپرده‌های شعبه بانک خارجی در کشور مبدأ تحت هیچ ضمانتی نباشد، شعبه بانک خارجی ذی‌ربط باید در خصوص سپرده‌هایی که نزد شعبه آن در ایران تودیع می‌شود، به عضویت صندوق درآید.

تبصره ۳- بانک مرکزی موظف است هنگام صدور مجوز برای فعالیت شعبه بانک خارجی موضوع تبصره (۲)، تمهیدات لازم را برای ضمانت سپرده‌هایی که نزد شعبه بانک خارجی در ایران تودیع شده‌اند، توسط مقام ذی‌ربط در کشور مبدأ، اتخاذ نماید.

ماده ۳- بانک مرکزی باید قبل از موافقت با تأسیس شعبه بانک خارجی موضوع تبصره (۲) ماده (۲) در ایران، در مورد نحوه تعامل بانک خارجی یا شعبه آن با صندوق، از جمله پرداخت حق عضویت‌ها، زمان و شرایط پرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران این شعبه در مواقع لزوم و نحوه تصفیه بانک خارجی یا شعبه آن با صندوق، با مقام ربط در کشور مبدأ به توافق برسد.

ماده ۴- صندوق از محل حق عضویت‌های اولیه، سالانه و خاص دریافتی از مؤسسات اعتباری اداره می‌شود.

ماده ۵-۴ - مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به پرداخت حق عضویت‌های موضوع این آیین‌نامه یاد شده به صندوق، مطابق با مفاد این آیین‌نامه، اقدام نماید.

تبصره- دریافت حق عضویت‌ها به صورت واریز وجه آن‌ها توسط مؤسسه اعتباری، به حساب صندوق نزد بانک مرکزی صورت می‌گیرد.

ماده ۵۶- حق عضویت پرداختی مؤسسه اعتباری در چارچوب این آیین‌نامه به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی همان سال مؤسسه اعتباری منظور می‌گردد.

ماده ۶۷- حق عضویت اولیه مؤسسه اعتباری معادل دو درصد حداقل سرمایه اعلامی از سوی بانک مرکزی برای تأسیس مؤسسه اعتباری مربوط می‌باشد.

تبصره- مبنای تسعیر حق عضویت اولیه شعبه بانک خارجی، نرخ برابری ارز مورد نظر با ریال در تاریخ واریز حق عضویت به نرخ روزانه اعلامی از سوی بانک مرکزی خواهد بود. در مواردی که مهلت پرداخت توسط شعبه بانک خارجی رعایت نشود بالاترین نرخ برابری در دوره مهلت تعیین شده و یا تاریخ پرداخت، هر کدام که بیشتر باشد مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.

ماده ۷۸- مؤسسه اعتباری تأسیس شده قبل از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، مکلف است ظرف مدت یک‌صد و بیست روز پس از ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به واریز حق عضویت اولیه خود اقدام نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری تازه تأسیس موظف است ظرف یک‌صد و بیست روز پس از اخذ مجوز فعالیت از بانک مرکزی نسبت به پرداخت حق عضویت اولیه خود به صندوق اقدام نماید.

تبصره ۲- حق عضویت اولیه مؤسسه اعتباری که در موعد مقرر نسبت به واریز آن اقدام ننماید به شرح زیر می‌باشد:

$$\frac{\%A * (1 + \frac{B}{100})}{\%A * (1 + \frac{B}{100})}$$

A = حداقل سرمایه اعلامی از سوی بانک مرکزی برای تأسیس مؤسسه اعتباری مربوط
B = تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه

ماده ۸۹- مؤسسه اعتباری موظف است برای هر سال، حق عضویتی تحت عنوان حق عضویت سالانه به صندوق پرداخت نماید که به شرح زیر دریافت می‌گردد:

۱- برای سال اول فعالیت صندوق، معادل بیست و پنج صدم درصد از میانگین مانده روزانه (روزهای تقویمی سال) تمامی سپرده‌ها پس از کسر سپرده قانونی تا سقف تضمین صندوق در سال مالی گذشته.

۲- میزان حق عضویت سالانه برای سال دوم به بعد فعالیت صندوق، بر مبنای درصدی از میانگین مانده هفتگی

هر حساب سپرده‌ای در سال مالی گذشته تا سقف تضمین، توسط یا پیشنهاد هیأت امنای صندوق، توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود. درصد فوق از یک درصد بیشتر و از بیست و پنج صدم درصد کمتر نخواهد بود.

تبصره ۱- صندوق موظف است هر ساله تا پایان شهریور آذرماه، نحوه راهنمای محاسبه و نرخ حق عضویت سالانه آن سال بعد را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

تبصره ۲- حق عضویت سالانه مؤسسه اعتباری تازه تأسیس، برای سال تأسیس باید متناسب با دوره زمانی پس از تاریخ شروع فعالیت و سپرده‌گیری به تشخیص بانک مرکزی تا پایان همان سال محاسبه گردد.

تبصره ۳- مانده سپرده‌های ارزی با نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی تسعیر و در محاسبه حق عضویت سالانه مبنای عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۴- هرگاه میزان منابع صندوق از محل حق عضویت‌ها از پنج درصد سپرده‌های مشمول ضمانت مؤسسات اعتباری فراتر رود، نرخ حق عضویت سالانه از حداقل تعیین شده در این ماده با پیشنهاد بانک مرکزی و تصویب هیأت عالی وزیران قابل کاهش است.

تبصره ۵- کاهش حق عضویت سالانه در مورد مؤسسه اعتباری که بر اساس اعلام بانک مرکزی مشمول اقدامات نظارتی یا انتظامی موضوع قانون بانک مرکزی شده است، نباید اعمال گردد.

ماده ۹۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است حق عضویت سالانه هر سال خود را حداکثر تا پایان شهریور

ماه سال بعد، پرداخت نماید. خود را مطابق مفاد این آیین‌نامه و حداکثر طی چهار قسط تا پایان بهمن ماه پرداخت

نماید. مواعید زمانی اقساط مذکور در پایان ماه‌های خرداد، شهریور، آذر و بهمن خواهد بود.

تبصره ۱- در شرایط اضطراری و در صورت عدم تکافوی منابع صندوق برای پرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران، صندوق می‌تواند منابع خود را از طریق اخذ حق عضویت سالانه از مؤسسات اعتباری، پیش از موعد مقرر تأمین نماید.

تبصره ۲- نرخ حق عضویت سالانه مؤسسه اعتباری که در موعد مقرر نسبت به واریز حق عضویت سالانه اقدام ننماید به شرح زیر می باشد:

$$\begin{aligned} C &= (1 + 0.02)^B \\ B &= \text{تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه} \end{aligned}$$

C = درصد ثابتی که حسب موضوع بند (۲) ماده (۹) این آیین نامه توسط هیأت امنای صندوق تعیین می شود.
B = تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه

ماده ۱۱-۱۰ - مؤسسه اعتباری تازه تأسیس با منشأ نهادهای پولی که قبل از تأسیس مؤسسه فعالیت داشته است موظف است پس از تأیید و اعلام صحت ارزش گذاری دارایی های متناظر و انتقال قطعی آنها و سپرده های مربوط از نهادهای پولی مزبور به مؤسسه اعتباری موصوف توسط حسابرس مورد تأیید بانک مرکزی، حق عضویت اولیه را مطابق ماده (۷) (۶) و حق عضویت سالانه را به مأخذ تاریخ تأسیس وفق بند (۲) ماده (۹) این آیین نامه محاسبه و به حساب صندوق واریز نماید.

ماده ۱۲-۱۱ - مؤسسات اعتباری مکلفند گزارش حسابرس مستقل خود حاوی اظهار نظر صریح در ارتباط با صحت مبلغ حق عضویت های سالانه و خاص محاسبه شده بر مبنای ضوابط مربوط را به همراه مستندات شیوه محاسبه حق عضویت، هر ساله با هزینه خود حداکثر تا پایان آذر ماه همان سال اخذ نموده و منضم به صندوق گزارش حسابرسی صورت های مالی سالانه، به صندوق ارایه نمایند. و پس از برگزاری مجمع عمومی خود نیز صورت های مالی حسابرسی شده و یادداشت های توضیحی همراه آن را به انضمام اظهار نظر حسابرس مستقل به صندوق ارسال نمایند.

تبصره - در خصوص حق عضویت سالانه سال های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۰ که بنابر اعلام حسابرس مؤسسه اعتباری امکان حسابرسی حق عضویت سالانه به دلایل فنی وجود نداشته باشد، برآورد صندوق از مبلغ حق عضویت مؤسسه اعتباری، پس از اظهار نظر معاونت تنظیم گری و نظارت بانک مرکزی و تصویب هیأت امنای صندوق، مبنای تسویه حساب قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۲-۱۳ - متناسب با ریسک فعالیت های شاخص های ثبات و سلامت و وضعیت مالی مؤسسه اعتباری، برای سال دوم به بعد از آغاز فعالیت مؤسسه اعتباری، حداکثر تا دو نوبت در هر سال، حق عضویتی تحت عنوان

حق عضویت خاص بر اساس شیوه‌نامه‌ای که به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیأت عالی می‌رسد از مؤسسه اعتباری ذی‌ربط دریافت می‌گردد:

تبصره ۱- دریافت حق عضویت خاص بر مبنای استانداردهای تعیین شده توسط بانک مرکزی در زمینه اندازه‌گیری ریسک و بر اساس دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب وزیران عضو شورای پول و اعتبار می‌رسد.

تبصره ۱- ضریب حق عضویت خاص مؤسسه اعتباری که حداقل آن صفر و حداکثر آن یک می‌باشد، توسط بانک مرکزی محاسبه و حداکثر تا پایان شهریور هر سال برای نوبت اول و حداکثر تا پایان بهمن ماه هر سال برای نوبت دوم به مؤسسه اعتباری و صندوق اعلام می‌شود.

تبصره ۲- صندوق موظف است حداکثر تا هفت روز کاری پس از دریافت ضریب حق عضویت خاص از بانک مرکزی، مبلغ حق عضویت خاص مؤسسه اعتباری را محاسبه و به آن مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

ماده ۱۳ - مؤسسه اعتباری مشمول پرداخت حق عضویت خاص موظف است حداکثر تا یک‌ماه پس از اعلام صندوق در هر نوبت نسبت به پرداخت حق عضویت اقدام نماید.

تبصره - ضریب حق عضویت خاص مؤسسات اعتباری که نسبت به واریز حق عضویت خود در موعد مقرر اقدام ننمایند به شرح زیر می‌باشد:

$$E * (1 + 0.03B)$$

E = ضریب حق عضویت خاص

B = تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه

ماده ۱۴ - حق عضویت‌های پرداختی توسط مؤسسه اعتباری تحت هیچ شرایطی قابل برگشت نخواهد بود.

ماده ۱۵ - چنانچه مؤسسه اعتباری از پرداخت حق عضویت خود ظرف سه ماه پس از مهلت‌های مقرر امتناع

ورزد، صندوق موضوع را جهت اعمال اقدامات انتظامی موضوع تنبیهات مندرج در ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی

کشور از جمله سلب صلاحیت مدیران و ممنوعیت عملیات سپرده‌گیری مؤسسه اعتباری بانک مرکزی جمهوری

اسلامی ایران به هیأت انتظامی بانکها معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی ارجاع می‌شود می‌نماید.

ماده ۱۶ - حق عضویت‌های دریافتی از مؤسسات اعتباری پس از کسر هزینه‌های مرتبط با اداره امور صندوق جزء

منابع مالی صندوق محسوب می‌شود و در چارچوب اساسنامه صندوق، نگهداری یا مصرف می‌شود. به بازپرداخت

سپرده‌های سپرده‌گذاران مؤسسات مذکور ورشکسته اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۷ - صندوق می‌تواند برای انجام وظایف قانونی خود نسبت به دریافت اطلاعات و آمار مورد نیاز از مؤسسات

اعتباری و بانک مرکزی اقدام نماید. بانک مرکزی و مؤسسات اعتباری نیز موظفند اطلاعات و آمار درخواستی

صندوق را با رعایت قوانین مربوط، در حداقل زمان ممکن ارائه نمایند.

تبصره ۱- صندوق موظف است اطلاعات، و آمار دریافتی موضوع این ماده را محرمانه تلقی نماید.

تبصره ۲- مؤسسه اعتباری موظف است با رعایت قوانین مربوط ترتیبی اتخاذ نماید که در هر زمان، قادر به

ارایه اطلاعات مربوط به سپرده‌های تودیع شده نزد خود، به صندوق باشد. چارچوب‌های ارایه اطلاعات

مؤسسات اعتباری توسط صندوق تعیین می‌شود.

تبصره ۳- چنانچه مؤسسه اعتباری از ارایه آمار و اطلاعات فوق‌الاشاره امتناع کند و یا اطلاعات نادرست ارائه

نماید، مشمول مفاد ماده (۱۵) این آیین‌نامه می‌شود.

ماده ۱۸ - مؤسسه اعتباری نباید در خصوص تضمین سپرده‌های خود تبلیغی فراتر از محدودیت‌های مصرح در

این آیین‌نامه و اساسنامه صندوق، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۲۵۹۵/ت/۴۷۶۳۲ ه مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۲ و

اصلاحیه آن، موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۸۰۰۳/ت/۴۷۶۳۲ ه مورخ ۱۳۹۲/۲/۳۱ انجام دهد.

ماده ۱۹ - بودجه مورد نیاز جهت راه‌اندازی صندوق، توسط بانک مرکزی تأمین می‌شود. هزینه‌های مذکور، باید

پس از اخذ حق عضویت از مؤسسات اعتباری، از محل منابع صندوق و به صورت توافقی با بانک مرکزی تسویه

شود.

ماده ۱۹۲۰ — بانک مرکزی موظف است ظرف مدت یک‌ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، الزامات مورد نیاز برای عضویت و تبعیت از مقررات صندوق را به مؤسسات اعتباری به منظور درج در اساسنامه آن‌ها ابلاغ نماید. مؤسسات اعتباری نیز موظفند اساسنامه خود را مطابق حکم مقرر در این ماده و بر اساس الزامات ابلاغی توسط بانک مرکزی، ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ توسط بانک مرکزی، اصلاح نموده و به تصویب شورای پول و اعتبار هیات عالی برسانند.